

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4114-08-03/2013

I/13/016

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/016 – Organizacja i funkcjonowanie punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego w województwie lubelskim.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Marek Raczkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85640 z dnia 7 sierpnia 2013 r. (dowód: akta kontroli tom I, str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Międzyrzec Podlaski, dalej <i>Urząd</i> lub <i>UG</i> .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mirosław Kapłań, Wójt Gminy Międzyrzec Podlaski od 10 grudnia 2010 r. Poprzednio, od 22 listopada 2006 r., Wójtem Gminy był Roman Michaluk. (dowód: akta kontroli tom I, str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność skontrolowanej jednostki w latach szkolnych 2010/2011-2012/2013 w zakresie organizowania publicznych punktów przedszkolnych.

Gmina Międzyrzec Podlaski zapewniła dzieciom w wieku 3-6 lat nauczanie, wychowanie i opiekę w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w okresie lat szkolnych 2010/2011-2012/2013 wzrosła z 206 do 289, przy czym w siedmiu punktach przedszkolnych wzrosła ze 128 do 157. Wójt Gminy zorganizował siedem punktów przedszkolnych zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie tworzenia i organizowania innych, niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, form wychowania przedszkolnego².

Stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- 1) nieprzedstawieniu przez Wójta Radzie Gminy projektu uchwał w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz uzupełnienia jej o utworzone inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne), co naruszało art. 14a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. nr 83, poz. 693), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. nr 161, poz. 1080 ze zm.).

³ Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, ze zm. Ustawa zwana dalej *ustawą o systemie oświaty* lub *uso*.

- 2) przedstawieniu Radzie Gminy przez Wójta informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2011/2012 z 42-dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja zadania oświatowego w zakresie zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego.

Opis stanu faktycznego

1. Analiza dokumentacji Urzędu dotyczącej sieci prowadzonych przez Gminę Międzyrzec Podlaski (*Gmina*) publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego wykazała, że na terenie Gminy w badanych latach szkolnych:

- 2010/2011 funkcjonowało sześć oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (dalej *oddziały*) oraz siedem punktów przedszkolnych (dalej *punkty*). Wychowaniem przedszkolnym w tych placówkach było objętych: 206 dzieci w wieku 3-6 lat (78 w oddziałach oraz 128 w punktach), co stanowiło 39,1% dzieci w tej grupie wiekowej zamieszkałych na terenie Gminy (527), w tym 87 dzieci w wieku pięciu lat (11 w oddziałach oraz 76 w punktach), co stanowiło 65,4% dzieci w tej grupie wiekowej zamieszkałych na terenie Gminy (133),
- 2011/2012 funkcjonowało osiem oddziałów oraz siedem punktów. Wychowaniem przedszkolnym w tych placówkach było objętych 249 dzieci w wieku 3-6 lat (132 w oddziałach oraz 117 w punktach), co stanowiło 46,3% dzieci w tej grupie wiekowej zamieszkałych na terenie Gminy (538), w tym 98 dzieci w wieku pięciu lat (57 w oddziałach oraz 41 w punktach), co stanowiło 79% dzieci w tej grupie wiekowej zamieszkałych na terenie Gminy (124),
- 2012/2013 funkcjonowało siedem oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz siedem punktów przedszkolnych. Wychowaniem przedszkolnym w tych placówkach było objętych 289 dzieci w wieku 3-6 lat (132 w oddziałach oraz 157 w punktach), co stanowiło 52,6% dzieci w tej grupie wiekowej zamieszkałych na terenie Gminy (550), w tym 112 dzieci w wieku pięciu lat (42 w oddziałach oraz 70 w punktach), co stanowiło 72,7% dzieci w tej grupie wiekowej zamieszkałych na terenie Gminy (154).

Liczba dzieci w wieku od sześciu do dziesięciu lat, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w poszczególnych latach szkolnych wyniosła: 2010/2011 – 1, 2011/2012 – 0, 2012/2013 – 0.

Do oddziałów uczęszczały dzieci z terenu Gminy i z gmin sąsiednich (odpowiednio: 3, 4, 6), natomiast do punktów tylko dzieci z terenu Gminy.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 5-9)

2. W badanym okresie na terenie Gminy funkcjonował Oddział Przedszkolny w Publicznej Szkole Podstawowej w Tulilowie, prowadzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Pościsz i Tuliów (osoba prawna). Liczba dzieci w wieku od trzech do sześciu lat w roku szkolnym 2010/2011 wynosiła 18, 2011/2012 – 23, 2012/2013 – 20. W grupie tej liczba dzieci w wieku pięciu lat objętych opieką wynosiła odpowiednio: 2010/2011 – 6, 2011/2012 – 12, 2012/2013 – 10. Wśród dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w tej placówce nie było dzieci w wieku od

sześciu do dziesięciu lat posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Poza ww. placówką, osoby prawne lub fizyczne nie prowadziły innych publicznych i niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 9-10)

3. W badanym okresie nie podejmowano uchwał ani nie wnoszono projektów uchwał w sprawie sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz uzupełnienia jej o inne formy wychowania przedszkolnego. Rada Gminy, uchwałą nr XLVIII/277/10 z dnia 31 sierpnia 2010 r., na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, ustaliła sieć prowadzonych przez Gminę publicznych szkół podstawowych i gimnazjów oraz granice ich obwodów zgodnie z załącznikiem do uchwały. Wójt Gminy wyjaśnił, że sieć szkół uwzględniała oddziały przedszkolne zorganizowane w szkołach podstawowych. W kwestii funkcjonowania punktów przedszkolnych Wójt Gminy wyjaśnił m.in., że uchwała nr XLVIII/277/10 z dnia 31 sierpnia 2010 r. nie została uzupełniona o inne formy wychowania przedszkolnego z uwagi na to, iż funkcjonowanie innych form wychowania przedszkolnego było finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na czas określony, tj. na lata 2010-2013. *Rada Gminy Międzyrzec Podlaski, aby wypełnić obowiązek uzupełnienia planu sieci przedszkolnej o inne formy wychowania przedszkolnego, podjęła stosowne uchwały w dniu 31 sierpnia 2010 r. o utworzeniu innych form wychowania przedszkolnego. Podstawą powołania ww. placówek był m.in. art. 14a ust 1a ustawy o systemie oświaty mówiący o tym, że w przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi Rada Gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego.*

(dowód: akta kontroli tom I, str. 12-16, 168)

4. Utworzenie punktów przedszkolnych było wynikiem realizacji Projektu „Szczęśliwa siódemka. Punkty przedszkolne w Gminie Międzyrzec Podlaski”, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W dniu 23 kwietnia 2010 r. pomiędzy Województwem Lubelskim (Instytucja Pośrednicząca) a Gminą (Beneficjent) została zawarta umowa o dofinansowanie Projektu realizowanego w ramach Priorytetu IX. *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie – 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie – 9.1.1. Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.*

Z charakterystyki Projektu wynikało m.in., że:

- Projekt stanowił odpowiedź na główny problem obszaru, jakim jest nierównomierny dostęp do edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-5 lat z terenów wiejskich, dotyczący w szczególności rodzin rolników i osób niepracujących. Problem będzie narastał, ze względu na zwiększającą się od 2002 r. liczbę urodzeń na terenie Gminy. Ponadto, rodzice nie chcą wysyłać 6-latków do szkoły, wybierając dotychczas istniejące rozwiązania, „blokując” miejsca dla dzieci młodszych. Odpowiedzią na zidentyfikowany problem jest utworzenie sieci punktów przedszkolnych (klubów przedszkolaka) w pobliżu miejsc zamieszkania dzieci, z wykorzystaniem zasobów i pomieszczeń wszystkich szkół podstawowych w Gminie. Wybór lokalizacji wynika

z przeprowadzonych wywiadów z rodzicami oraz stanu zasobów lokalowych Gminy,

- Celem ogólnym było zniwelowanie nierówności w dostępie do edukacji przedszkolnej dla 200 dzieci w wieku 3-5 lat z terenu gminy wiejskiej Międzyrzec Podlaski w latach 2010-2013, poprzez utworzenie siedmiu punktów przedszkolnych na terenach wiejskich o utrudnionym dostępie do edukacji przedszkolnej, w pobliżu miejsc zamieszkania dzieci,
- Cele szczegółowe określono następująco: zwiększenie liczby dostępnych form i miejsc edukacji przedszkolnej poprzez utworzenie siedmiu punktów przedszkolnych (Klubów Przedszkolaka) przy szkołach podstawowych działających na terenie Gminy (w Halasach, Kożuszkach, Misiach, Rogoźnicy, Rudnikach, Rzeczycy, Tłuścucu); efektywne wspieranie pełnego i harmonijnego rozwoju dzieci wiejskich w wieku 3-5 lat poprzez zajęcia edukacyjne, wychowawcze, rozwijające i terapeutyczne; pozytywna zmiana świadomości mieszkańców Gminy na temat wartości edukacji przedszkolnej,
- Kluby przedszkolaka będą działać w trakcie roku szkolnego w wymiarze 5 godz. dziennie (25 godzin tygodniowo). W trakcie zajęć dzieci będą miały zapewniony ciepły posiłek jeden raz dziennie, przygotowywany przez kuchnie szkolne.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 70-104)

Wójt Gminy wyjaśnił, że o utworzeniu punktów przedszkolnych zdecydowały w szczególności następujące przesłanki demograficzne i geograficzne: *na terenie Gminy nie funkcjonowały przedszkola. W 2009 r. na 464 dzieci w wieku 3-6 lat tylko ok. 30% korzystało z form edukacji przedszkolnej, duży obszar Gminy utrudniał realizację prawa do objęcia wychowaniem przedszkolnym wszystkich zainteresowanych.*

(dowód: akta kontroli tom I, str. 12, 15)

W roku szkolnym 2012/2013 do siedmiu punktów (klubów przedszkolaka) uczęszczała następująca liczba dzieci: „Bajka” w Halasach – 20; „Jagódka” w Kożuszkach – 18; „Niedźwiadek” w Misiach – 39 (dwie grupy); „Biedronka” w Rogoźnicy – 16; „Stokrotka” w Rzeczycy – 30 (dwie grupy); „Promyk” w Rudnikach – 17; „Witaminka” w Tłuścucu -17.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 5-9)

5. Koszty funkcjonowania (wydatki bieżące) oddziałów i punktów przedszkolnych w latach 2011-2012 przedstawiały się odpowiednio następująco:

- oddziały: 327 tys. zł oraz 377 tys. zł, razem 704 tys. zł; koszty funkcjonowania oddziałów ponoszono w całości z budżetu Gminy,
- punkty: 994 tys. zł oraz 1 237 tys. zł, razem 2 231 tys. zł; działalność punktów finansowana była ze środków unijnych.

Koszty funkcjonowania punktów przedszkolnych stanowiły 317% kosztów funkcjonowania oddziałów.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 11)

6. W kwestii dowożenia dzieci do placówek przedszkolnych Wójt Gminy poinformował m.in., że *„występowały sytuacje, gdzie droga do szkoły dla dziecka pięcioletniego przekraczała 3 km. Gmina zapewnia bezpłatny transport dla dzieci i młodzieży do wszystkich szkół z terenu Gminy. Dzieci niepełnosprawne oraz dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców dowożone są do szkół gminnych oraz do szkół z gmin ościennych (np. do*

Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Międzyrzecu Podlaskim) bezpłatnym transportem i z zapewnionym opiekunem. Dodatkowo w przypadku, gdy rodzice dowożą dzieci sami własnym środkiem transportu, na wniosek rodzica podpisywane są umowy o zwrot kosztów dowożenia ucznia z miejsca zamieszkania do szkoły"

(dowód: akta kontroli tom I, str. 15-16)

7. W badanym okresie zawarto następujące umowy dotyczące dowożenia/odwożenia dzieci do/ze wszystkich szkół z terenu Gminy, w tym tych, w których były zorganizowane oddziały i punkty:

- umowa zawarta w dniu 31 sierpnia 2010 r. z PKS w Międzyrzecu Podlaskim, która obowiązywała w roku szkolnym 2010/2011,
- umowa zawarta w dniu 1 września 2011 r. z firmą „Grzeń” w Międzyrzecu Podlaskim, która obowiązywała w roku szkolnym 2011/2012,
- umowa zawarta w dniu 30 sierpnia 2012 r. z PKS w Łosicach, która obowiązywała w roku szkolnym 2012/2013.

Umowy te stanowiły m.in., że:

- wykonawca zobowiązuje się do zapewnienia uczniom korzystającym z jego usług właściwej opieki, odpowiednich warunków bezpieczeństwa, higieny, wygody i należytej obsługi,
- przewóz uczniów przez wykonawcę będzie realizowany według rozkładu jazdy ustalonego z dyrektorami szkół,
- wykonawca zobowiązany jest do świadczenia usługi przewozu sprawnymi środkami transportu, posiadającymi aktualne badania techniczne i ubezpieczenie OC i AC oraz odpowiednią liczbę miejsc siedzących dla uczniów przewożonych w danym obwodzie,
- zamawiający zastrzega sobie prawo, w określonych sytuacjach i na swój wniosek, zapewnienia przez wykonawcę przewozu, w danym obwodzie, na określonej trasie, wskazanych przez zamawiającego uczniów, za przewóz których wykonawca nie będzie pobierał opłat, przy jednoczesnym spełnieniu następujących warunków: - zapewnienia pierwszeństwa przejazdu uczniom, których przejazdy finansuje zamawiający; - zapewnienia przez wykonawcę bezpiecznego przejazdu wszystkich uczniów, za co odpowiedzialność ponosi wykonawca,
- nadzór nad przewozami uczniów, szczególnie pod względem zapewnienia bezpieczeństwa, tj. opieki nad uczniami przy wsiadaniu, wysiadaniu i podczas przejazdu należy do wykonawcy.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 17-34)

8. Wójt Gminy wyjaśnił, że z informacji pozyskanych od dyrektorów szkół podstawowych wynika, że nie zdarzały się przypadki, aby w okresie jednego miesiąca uczniowie pięcioletni, objęci obowiązkiem rocznego wychowania przedszkolnego, mieli nieusprawiedliwioną nieobecność na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w przedszkolu.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 16)

9. Wójt Gminy przedstawiał Radzie Gminy informacje o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny. Za lata szkolne 2009/2010 oraz 2010/2011 informację przedstawiono do dnia 31 października, informację za rok szkolny 2011/2012 przedstawiono 12 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 35-43)

10. W badanym okresie, zarówno w oddziałach, jak i punktach, realizowano zajęcia w wymiarze pięciu godzin; nie podejmowano uchwał w sprawie opłat za czas przekraczający ww. wymiar dzienny.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 74, 132-134, 148-159)

11. Wyżywienie do oddziałów i punktów było dostarczane z dwóch kuchni działających przy gminnych szkołach podstawowych: Publicznej Szkole Podstawowej w Rogoźnicy oraz Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Misiach. W przypadku punktów rodzice nie ponosili opłat za obiady, gdyż były one finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Za obiady w oddziałach płacili rodzice dzieci korzystających z dożywiania. Nie stwierdzono przypadków zwolnienia rodziców wychowanków przez Wójta Gminy/dyrektora szkoły z całości lub części opłat. Grupa dzieci uprawnionych do korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS), na podstawie wydanych przez tę instytucję decyzji, nie ponosiła opłat; szkoła otrzymywała refundację tych kosztów z GOPS.

Stawki za wyżywienie ustalane były przez dyrektorów szkół, w których przygotowywano posiłki, w porozumieniu z Wójtem Gminy. Stawki za wyżywienie w poszczególnych latach szkolnych badanego okresu wynosiły: 2010/2011: PSP Rogoźnica – 2,50 zł; PSP Misie – 2 zł, 2011/2012: PSP Rogoźnica – 2,50 zł; PSP Misie – 2 zł, 2012/2013: PSP Rogoźnica – 2,50 zł; PSP Misie – 2,50 zł.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 44-45, 74, 105-106)

12. Na podstawie art. 58 ust. 4 ustawy o systemie oświaty Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Pościśze i Tuliłów (*Stowarzyszenie*) złożyło w dniu 3 sierpnia 2010 r. do Wójta Gminy Międzyrzec Podlaski wniosek o zezwolenie na założenie Publicznej Szkoły Podstawowej w Tuliłowie (pismo z dnia 7 lipca 2010 r.), w którym określono m.in., że Szkoła rozpocznie działalność z dniem 1 września 2010 r. i cyklem kształcenia obejmie klasy I-VI, ponadto w szkole zostanie utworzony oddział przedszkolny dla dzieci w wieku 5-6 lat. We wniosku zwrócono się jednocześnie z prośbą o przedłużenie terminu wydania zezwolenia na założenie Publicznej Szkoły Podstawowej w Tuliłowie, ponieważ dotrzymanie ustawowego terminu (zgodnie z art. 58 ust. 4 uso nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły) było niemożliwe z uwagi na fakt rejestracji Stowarzyszenia 18 marca 2010 r., czyli po 30 września 2009 r. Wójt wyraził zgodę na przedłużenie terminu na złożenie wniosku.

Wniosek został sporządzony zgodnie z § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 4 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną lub osobę fizyczną⁴.

Wójt Gminy, decyzją z dnia 30 sierpnia 2010 r., zezwolił Stowarzyszeniu, z dniem 1 września 2010 r., na założenie wnioskowanej placówki.

W latach szkolnych 2010/2011-2012/2013 nie działały na terenie Gminy publiczne przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego założone na podstawie zezwolenia udzielonego w trybie art. 58 ust. 3 oraz art. 59a ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 47-50, 160-167)

⁴ Dz. U. nr 46, poz. 438 ze zm.

13. W badanym okresie nie działały na terenie Gminy niepubliczne szkoły, placówki i inne formy wychowania przedszkolnego, wymagające wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 5-10)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności skontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. Wójt nie przygotował i nie przedstawił Radzie Gminy projektów uchwał w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę Międzyrzec Podlaski publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz uchwał w sprawie uzupełnienia tej sieci o inne formy wychowania przedszkolnego, mimo że na terenie Gminy funkcjonowały prowadzone przez Gminę oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne). Naruszało to art. 14a ust. 1 i 1a uso, stosownie do których rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, a w przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi, może uzupełnić tę sieć o inne formy wychowania przedszkolnego, organizowane dla dzieci w miejscu zamieszkania lub w innym możliwie najbliższym miejscu.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 12-16, 168)

2. Wójt Gminy przedstawił Radzie Gminy informację o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2011/2012 w dniu 12 grudnia 2012 r., tj. z 42 dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty (31 października). Według wyjaśnień Wójta przyczyną opóźnienia był nadmiar obowiązków.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 35-43)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Przedstawiane przez Wójta Radzie Gminy informacje o stanie realizacji zadań oświatowych za lata szkolne 2009/2010 oraz 2010/2011 nie zawierały danych dotyczących zadania oświatowego w zakresie zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki w przedszkolach i w innych formach wychowania przedszkolnego, natomiast w informacji za rok szkolny 2011/2012 zamieszczono w tym zakresie dane ograniczone do wydatków na wychowanie przedszkolne w latach 2008-2012.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 35-43)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność skontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Tworzenie i organizowanie innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych form wychowania przedszkolnego.

Opis stanu
faktycznego

1. Wójt Gminy Międzyrzec Podlaski uzyskał pozytywne opinie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białej Podlaskiej o zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci w lokalach wyodrębnionych na punkty przedszkolne w roku szkolnym 2010/2011 w publicznych szkołach podstawowych: im. Henryka Sienkiewicza w Halasach, im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kożuszkach, im. Marii Konopnickiej w Misiach, w Rogoźnicy, im. Karola Krysińskiego w Rudnikach, im. Kornela Makuszyńskiego w Rzeczy, im. Mikołaja Kopernika w Tłuscu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białej Podlaskiej, postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2010 r., zaopiniował pozytywnie proponowane pomieszczenia usytuowane w budynkach ww. szkół podstawowych, jako spełniające wymogi sanitarne przewidziane dla obiektów innych form wychowania przedszkolnego. Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej w dniu 27 sierpnia 2010 r. pozytywnie zaopiniował zabezpieczenie przeciwpożarowe wszystkich lokali przeznaczonych na punkty przedszkolne.

Ponadto ww. instytucje pozytywnie zaopiniowały wniosek Gminy dotyczący utworzenia w Misiach i Rzeczycy w roku szkolnym 2012/2013 dodatkowych dwóch grup przedszkolnych (po jednej w każdym z ww. punktów).

(dowód: akta kontroli tom I, str. 54-69)

2. Gmina zapewniła wyposażenie punktów w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego⁵. Placówki te wyposażono w szczególności w: sprzęt komputerowy (laptopy, drukarki); sprzęt audio-video (telewizory, odtwarzacze DVD, magnetofony z odtwarzaniem plików mp3 i CD); meble (regaly, szafki, stoliki i krzesła) dostosowane do wieku dzieci i posiadające stosowne certyfikaty. Placówki wyposażono w różnorodny sprzęt i materiały, służące realizacji elementów programu nauczania dla przedszkoli, co umożliwiło prowadzenie urozmaiconych zajęć aklimatyzujących, gier dydaktycznych, zajęć ekologicznych, manualnych i plastycznych, ćwiczeń pamięci, koncentracji uwagi i myślenia, ćwiczeń spostrzegania i wypowiadania się, nauki języka angielskiego, zajęć terapeutycznych (logopedycznych).

(dowód: akta kontroli tom I, str. 70-87)

3. Przed założeniem punktów w roku 2009, na wniosek Wójta Gminy, dokonano wstępnej oceny możliwości wykorzystania pomieszczeń w budynkach szkół podstawowych, z przeznaczeniem na punkty przedszkolne. Oceny tej dokonała Państwowa Straż Pożarna oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny. W szczególności, przy dostosowywaniu pomieszczeń, według tych organów, należało zwrócić uwagę na: dostosowanie liczby dzieci przyjmowanych do punktu do wymaganej powierzchni przypadającej na jedno dziecko; zapewnienie w punktach wodnych temperaturę ciepłej wody od 35°C do 40°C (zaistniała konieczność zainstalowania mieszaczy wody); umieszczenie osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania, ochraniających przed bezpośrednim kontaktem z elementami grzejnymi; pokrycie ścian pomieszczeń, do wysokości co najmniej 2 m, materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci i środków dezynfekujących; dostosowanie urządzeń sanitarnych w sanitariatach do wieku dzieci; wyposażenie pomieszczeń w apteczki, meble dostosowane do wymagań ergonomii, posiadające atesty lub certyfikaty oraz zabawki spełniające wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadające oznakowania OC; oznakowanie wyjść ewakuacyjnych; wyposażenie pomieszczenia w gaśnicę proszkową ABC o pojemności 4 kg.

W roku 2010, uwzględniając wymogi rozporządzenia oraz zalecenia organów kontroli, dokonano stosownych remontów. Po wykonaniu remontów lokale przeznaczone na punkty zostały ponownie poddane kontroli przez straż pożarną

⁵ Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego w badanym okresie stanowiła załącznik nr 1 do rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół: z dnia 23 grudnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 r., nr 4, poz. 17- uchylone z dniem 1 września 2012 r.) oraz z dnia 27 sierpnia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 – obowiązuje od 1 września 2012 r.).

i inspektora sanitarnego, w wyniku których uzyskano pozytywne opinie co do spełnienia warunków lokalowych.

Niezbędne prace remontowe, których zleceniodawcą był Wójt Gminy, zostały wykonane i odebrane w okresie lipiec-sierpień 2010 r.

Stwierdzono ponadto, że dyrektorzy szkół, w których funkcjonowały punkty, co najmniej raz w roku badanego okresu dokonywali kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, nie stwierdzając nieprawidłowości⁶.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 45-46, 51-53, 135-145)

4. Organizację wszystkich funkcjonujących punktów określiła Rada Gminy w załącznikach do uchwał z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie organizacji punktów przedszkolnych. W dokumentach tych określono wszystkie wymagane elementy wyszczególnione w § 5 rozporządzenia MEN z dnia 27 maja 2009 r.

W punkcie XII.4 organizacji każdego punktu określono, że: „Dyrektor Szkoły Podstawowej w ..., na podstawie upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy, zatrudnia i zwalnia z pracy nauczycieli i osoby wspomagające w punkcie przedszkolnym”

Wójt Gminy wydał dyrektorom szkół podstawowych stosowne upoważnienia, uprawniające do zawarcia umów o pracę z nauczycielami, których wynagrodzenia finansowano z EFS, w ramach wydzielonego w szkole podstawowej budżetu.

Dyrektorzy szkół podstawowych zawierali z nauczycielami umowy o pracę na czas określony (na okres danego roku szkolnego), na podstawie art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁷.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 107-131, 146-159)

5. Uregulowania dotyczące organizacji punktów w zakresie liczby dzieci w grupach i wymiaru godzin były zgodne z wymaganiami określonymi w § 6 i § 7 kolejnych rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania: z dnia 27 maja 2009 r. i z dnia 31 sierpnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 46)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność skontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

⁶ Obowiązek przeprowadzenia takich kontroli został określony w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 ze zm.).

⁷ Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.

- 1) przygotowanie oraz przedstawienie Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz uzupełnienia jej o utworzone inne formy wychowania przedszkolnego,
- 2) przedstawianie w wymaganym terminie Radzie Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 1 października 2013 r.

Kontroler
Marek Raczkowski
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor
Adam Pęziół